

HÅLLBARHETSPOLICY

Samlade policydokument för Equmenia

Miljö, resande, rättvis handel, jämställdhet och jämlikhet samt alkohol, tobak och narkotika
Antagen på Equmenias riksstämma i Linköping november 2018

equmenia

Innehåll

Inledning	3
Hur hållbarhetspolicyen ska användas	3
Teologisk grund för Hållbarhetspolicyen	3
Miljö	5
Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:	5
För anställda i Equmenia gäller att:	5
Resande	7
Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:	7
För anställda i Equmenia gäller att:	7
Rättvis handel	8
Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:	8
För anställda i Equmenia gäller att:	8
Jämställdhet och jämlikhet	9
Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:	9
För anställda i Equmenia gäller att:	9
Alkohol, tobak och narkotika	11
För hela Equmenia gäller att:	11
Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:	11
Ledare i Equmenia uppmuntras till att:	12
För anställda i Equmenia gäller att:	12

Inledning

Equmenia är alla de enskilda medlemmar och lokalföreningarna som finns runt om i Sverige. Tillsammans bildar vi Sveriges största kristna barn och ungdomsorganisation. Equmenia är samlingsnamnet på den lokala barn- och ungdomsverksamheten inom Equmeniakyrkan.

Equmenias ledord ringar också in vår vision, det är att vara en plats *”där barn och unga växer i gemenskap med varandra och Jesus.”*

Equmenia finns för att vi tillsammans kan göra något som inte varje lokal förening eller enskild medlem skulle kunna göra själva. Det betyder att Equmenia förutom allt arbete i Sverige har kontakt och utbyten med kristna runt om i världen, att vi ordnar större mötesplatser runt om i landet och att vi samlas en gång varje år för att gemensamt fatta beslut om vad vi vill göra kommande år. Genom Equmenia byter vi också erfarenheter som gör att scouter och körer, tonårssamlingar och idrottsgrupper, söndagsskola och studentarbete får fortsätta att utvecklas år från år.

Hur hållbarhetspolicyn ska användas

Detta dokument samlar de olika policys som Equmenias styrelse och anställda arbetat fram i samarbete med internationella staget och sakkunniga inom Equmeniakyrkan och Fairtrade Sverige. Policyn diskuterades på Equmenias riksstämman 2013. Beslut om policydokumentet antogs på riksstämman 2014 och den reviderades senast på riksstämman 2018.

Hållbarhetspolicyn riktar sig till anställda, ideella, ledare, föreningar och medlemmar inom Equmenia.

Som anställd, ideell, ledare, förening och medlem uppmuntras var och en att ta ansvar för sina handlingar på ett hållbart sätt. Detta dokument är tänkt som stöd för reflektion och handling. Dokumentet rymmer fem separata policys. Varje enskild policy innehåller råd och riktlinjer dels för anställd personal och dels för lokalföreningarna och dess medlemmar.

Genom att ha gemensamma värdegrunder och välja att agera hållbart i olika situationer kommer vi att sätta spår i lokala, regionala, nationella och internationella verksamheter. Genom Equmenias medlemmar har vi möjlighet att göra skillnad och att göra världen bättre.

Teologisk grund för Hållbarhetspolicyn

*”Otaliga är dina verk, O Herre!
Med vishet har du gjort dem alla
Jorden är full av vad du har skapat.”*
Psaltaren 104:24

Det är ingen tillfällighet att skapelseberättelsen i Första Mosebok börjar med att berätta hur Gud skapar världen. Den Gud som fanns före allt annat. I skapelsen övervinner Gud mörkret och tomheten genom att framställa ljus och skapa allt det skapade. Anledningen till att Gud skapade världen var kärleken. Människorna gjordes till Guds avbild och omfattas alltid av denna Guds kärlek.

Att vara skapad till Guds avbild innebär bland annat att vi har fått ansvar att förvalta Guds skapelse som vi fått som en gåva av Gud. Människorna är en del av skapelsen och därför gäller ansvaret också omsorgen om människorna.

Bibeln talar väldigt mycket om Guds rike (eller himmelriket). Detta rike är andligt och finns inom oss, enligt Jesus, men det är också det slutliga målet där rättvisan och kärleken skall segra. Då blir Guds rike ett fysiskt rike. Precis i slutet av Bibeln så blir detta Guds rike tydliggjort: "Och jag såg en ny himmel och en ny jord. Ty den första himlen och den första jorden var borta" (Uppenbarelseboken 21:1). Som kristna lever vi mellan dessa båda världar eller jordar.

Den kristna tron säger att varje människa är skapad till Guds avbild och därmed oändligt värdefull. Det betyder att varje människa har rätt till ett värdigt liv, fritt från orättvisor, hunger och förtryck. Tyvärr ser världen inte ut så. Miljarder människor lever istället i fattigdom, utan sina grundläggande behov eller rättigheter tillgodosedda.

Som Jesu lärjungar är vi uppmanade att visa solidaritet och ansvar. I detta ligger vår kallelse att värna våra medmänniskors rättigheter, att verka för att vi kan vara medmänniskor på jämlik nivå. Bibeln talar om hur vi som Jesu efterföljare inte längre skall fokusera på det som skiljer oss, utan på det som förenar: "Nu är ingen längre jude eller grek, slav eller fri, man eller kvinna. Alla är ni ett i Kristus Jesus." (Galaterbrevet 3:28) Den som tror på Jesu ord om Gudsriket är kallad att bekämpa det ojämlika i tillvaron och att med det goda besegra det onda, som till exempel fattigdom och miljöförstöring.

Att älska sin nästa är en självklarhet i kristen etik. I dagens globaliserade värld kan en rimlig definition av vem som är min nästa låta: Min nästa är varje människa som påverkas av mina val. Vad jag köper, äter, reser med och så vidare har konkret betydelse för människor över hela jorden. Att avskärma kärleken till sin nästa från dessa sammanhang blir allt mer absurt.

Jesus kom som fredsbärare och hans budskap om fred och försoning går som en röd tråd genom hela evangeliet. Detta kallar oss att styra våra fötter in på fredens väg. "Jesus har kommit med budskap om fred för er som var långt borta och fred för dem som var nära." (Efesierbrevet 2:17)

Equmenia vill värna rätten och avslöja orätten. Vi vill uppmuntra alla våra ledare och medlemmar att ta sitt ansvar för en bättre värld. Det är en naturlig följd av lärjungaskapet att arbeta för en rättvis värld, en värld där människor kan leva i fred och försoning. Det är en naturlig följd av lärjungaskapet att bidra till utjämning av världens resurser och förvalta Guds skapelse.

På samma sätt som vi i nattvarden delar brödet med varandra så delar vi jorden med varandra. När brödet delas räcker det åt alla. Det handlar om att bland annat tänka på våra konsumtionsmönster. Gud skapade världen av kärlek, inom Equmenia vill vi bära den kärleken vidare genom vårt sätt att leva och vara.

Miljö

Vi tror att vi som kristna har ett ansvar för att vårda skapelsen. Utöver att värna om naturen innebär det även att vi har ett ansvar för nuvarande och kommande generationer som på ett eller annat sätt påverkas av en livsstil präglad av ohållbara produktions- och konsumtionsmönster. Equmenia vill arbeta för ett ökat engagemang i frågor som berör hållbar utveckling inom miljöområdet och därmed som kristen rörelse ta ansvar och vara aktiva i arbetet mot förstörelsen av skapelsen. Vi vill ta ansvar för att bevara jorden som den fantastiska skapelse Gud en gång gjorde den till; en planet där temperaturen skapar förutsättningar för liv, en planet där biologisk mångfald krävs för att ekosystemen ska fungera, en planet där jorden är bördig nog att förse det som växer med näring. I en tid då det finns en stor oro för hotet mot miljön och hela Guds skapelse vill vi i Equmenia ta vårt ansvar för en hållbar utveckling inom miljöområdet.

Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:

- Ideella och anställda aktivt tar till sig kunskap inom miljöområdet och därigenom har en genomtänkt och reflekterad syn kring hållbar utveckling och miljö.
- Ta fram en miljöpolicy för den lokala föreningen.
- Med hänsyn till miljömässiga aspekter välja det mest resurseffektiva alternativet vid resor (se särskild policy för resor).
- Utmana sin församling att agera för ett ekologiskt hållbart samhälle.
- I största möjliga mån undvika onödig konsumtion av förbrukningsmaterial.
- Släcka ljuset i lokaler som inte används.
- Minimera sitt matsvinn vid större arrangemang.
- Endast använda miljömärkta disk- och städmedel.
- Minimera risken för att föreningen blir ansvarig för utsläppen av microplaster i sjöar och hav genom att exempelvis avstå särskilda förbrukningsvaror.
- Effektivisera sitt vattenanvändande vid större arrangemang.
- Reflektera över de miljö- och klimatmässiga aspekterna av konsumtion och produktion av kött och att alltid erbjuda vegetariska alternativ.

För anställda i Equmenia gäller att:

- Ideella och anställda aktivt tar till sig kunskap inom miljöområdet och har därigenom en genomtänkt och reflekterad syn kring hållbar utveckling och miljö.
- Vid inköp i största möjliga mån beakta de miljöeffekter som sker vid produktion, transport och avfallshantering.
- Vid produktion och distribution av produkter, profilprodukter och informationsmaterial ta hänsyn till miljömässiga aspekter såsom tillverkning, material och livslängd.
- Med hänsyn till miljömässiga aspekter välja det mest resurseffektiva alternativet vid resor (se särskild policy för resor).
- Vid planeringen av arrangemang för medlemmar, ideella eller anställda välja vegetarisk¹, ekologisk och närproducerad mat.
- I samband med servering av mat undvika användandet av engångstallrikar, -bestick och -muggar osv.

¹ <http://kottguiden.se/>

- I det dagliga arbetet tänka på att inte använda onödigt mycket papper. Som ett led i detta används dubbelsidiga utskrifter som standard. Något att tänka på vid produktion av kommunikationsmaterial är att inte producera för mycket som sedan riskerar att bli liggande. Det är i så fall bättre att producera en mindre kvantitet som man gör slut på för att sedan behöva producera mer. Vid produktion av trycksaker ska miljömärkt papper användas. Allt papper ska återvinnas.
- I största möjliga mån undvika onödig konsumtion av förbrukningsmaterial.
- Delta i arbetsplatsens miljöarbete

Resande

Ett mycket konkret sätt där vi som individer och organisation kan påverka miljön och klimatet är med hur vi reser och resa är något vi gör mycket inom Equmenia. Det gäller både anställda och ideellt engagerade genom att vi är en rikstäckande organisation med föreningar över hela landet men också för att vi arrangerar läger, riksstämmor och andra mötesplatser runt om i Sverige. Som aktiva i Equmenia är det viktigt att vi tar ansvar för vår del av utsläppen av växthusgaser genom att välja klimatsmarta sätt att resa då vi reser för organisationens räkning.

Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:

- Så långt det är möjligt resa med tåg. Det är det vårt bästa val av transportmedel eftersom det är sparsamt för miljön.
- Om tåg inte trafikerar sträckan eller om tåg upplevs som för dyrt används företrädesvis buss.

För anställda i Equmenia gäller att:

- Så långt det är möjligt resa med tåg. Det är det vårt bästa val av transportmedel eftersom det är skonsamt för miljön och ger bra möjligheter till arbete under resan.
- Om tåg inte trafikerar sträckan eller om tåg upplevs som för dyrt används företrädesvis buss.
- Vad gäller resor med bil så är Equmenia generellt mycket restriktivt med att ersätta kostnader för bilresor. Det gäller även vid samåkning. Tåg och buss är bättre alternativ även om kostnaden blir något högre.
- Om restiden blir för orimligt lång med tåg eller buss kan flyg vara ett möjligt transportmedel. Detta gäller till exempel vid resor till våra systerkyrkor i andra delar av världen.
- Alla resor med flyg och bil ska klimatkompenseras. I första hand skall en sådan kompensation utgå med 3% av kostnaden för resan till Equmeniakyrkans klimatfond.
- Vid planeranden av möten reflektera över om det finns sätt och platser att mötas på som minimerar deltagarnas behov av resa.

Rättvis handel

Equmenia har sina rötter i ett starkt internationellt engagemang bland annat genom samarbetsorganisationer över stora delar av världen. Genom handel och klimatförändringarna är det tydligare än någonsin att världen hänger ihop, våra handlingar gör skillnad både nära och långt borta. De som arbetar med produktion av det vi konsumerar är våra nästa även om de är långt borta rent geografiskt. Dagens globala handel missgynnar ofta de fattigaste, när den istället skulle kunna vara ett redskap för utveckling. Därför är rättvist handlade varor ett bra redskap för att konkretisera kärleken till vår nästa bland annat genom att odlare och arbetare får skäligt betalt för sina grödor, att organisationsrätten främjas, att barnarbete motverkas och genom premier avsedda för att förbättra verksamheten och lokalsamhället.²

Genom konsumentmakt kan handelsstrukturer förbättras och fattigdomen bekämpas. Equmenia har som medlemsorganisation i Fairtrade Sverige tagit ställning för rättvis handel och ska agera därefter. När vi tar ansvar för vår konsumtion i både ord och handling blir vi tydligare i vår efterföljelse.

Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:

- Lära sig om samt informera om Fairtrade och etisk konsumtion. Förslagsvis kan föreningen sända någon medlem på kurs för att bli en ambassadör för Fairtrade.³⁴
- Använda rättvist producerade produkter och synliggöra detta.
- Uppmuntra den lokala församlingen att använda rättvist producerade produkter och synliggöra detta.
- Uppmuntra den lokala församlingen som föreningen är knuten till att bli en Kyrka för Fairtrade.⁵⁶

För anställda i Equmenia gäller att:

- Använda rättvist producerade produkter, t.ex. Fairtradecertifierade varor, i så stor utsträckning som det är möjligt. Livsmedel som kaffe, te, choklad och bananer, som konsumeras dagligen ska vara Fairtradecertifierade. Inom andra områden såsom profilkläder ska Fairtradecertifierade produkter användas.
- Använda sin röst genom Fairtrade Sverige för att skapa opinion och föra global handel i en mer rättvis riktning.
- Verka för att Fairtradecertifierade varor ska användas i samband med arrangemang där vi står som medarrangör-

² <http://fairtrade.se/om-fairtrade/vad-ar-fairtrade/>

³ <http://fairtrade.se/ambassador/>

⁴ Här är en länk till kunskapsbanken

⁵ <http://www.kyrkofairtrade.org/>

⁶ Här är en länk till kunskapsbanken

Jämställdhet och jämlikhet

Jämställdhet handlar om demokrati och mänskliga rättigheter. I Equmenia tror vi att Gud har skapat var och en unika med specifika gåvor och färdigheter. Det är därför självklart att alla människor ska ha samma chans att komma till tals och påverka i Equmenia. Inom Equmenia arbetar vi på olika sätt för att vara en rörelse präglad av mångfald. Om människor bemöts olika och behandlas olika eller stängs ute från påverkan, tjänster/uppdrag eller arrangemang som Equmenia anordnar på grund av kön, hudfärg, kulturellt uttryck, sexuell läggning, fysisk och psykiska funktionsvariationer, religion eller annan trosuppfattning, socioekonomisk status, ålder eller könsidentitet eller könsuttryck riskerar vi som organisation att gå miste om viktiga synsätt och unika perspektiv. Dessutom riskerar vi att det vi gör blir sämre. På så sätt handlar jämställdhet också om kvalitet. Vi vill att alla ska känna sig välkomna och att alla ska ha möjlighet att påverka i vår organisation och därför ska alla människor ha samma möjligheter i Equmenia.

I Equmenia vill vi arbeta mot all form av diskriminering samt främja jämställdhet och jämlikhet. Tillsammans vill vi skapa en rörelse som alla våra medlemmar och deltagare kan vara med och forma oavsett kön, hudfärg, kulturellt uttryck, sexuell läggning, fysiska och psykiska funktionsvariation, religion eller annan trosuppfattning, socioekonomisk status, ålder samt könsidentitet och könsuttryck.

Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:

- Arbeta för att fördelningen gällande alla förtroendeuppdrag, styrelser, råd, arbetsgrupper och liknande ska vara präglad av mångfald.
- Equmenias föreningar och medlemmar uppmuntras att ha mångfald och bred representation som kriterier vid rekrytering av ledare i alla barn och ungdomsgrupper. Detta för att ledargruppen ska kunna bli så kompetent som möjligt och att en bredd av förebilder behövs.
- Arbeta för att föreningen ska vara ett sammanhang där alla personer bedöms och bemöts på likvärdigt sätt.
- Arbeta för att föreningen ska vara ett sammanhang fritt från alla former av diskriminering och trakasserier.
- Uppmuntras att ta till sig kunskap om jämställdhet och maktstrukturer samt hur dessa påverkar deltagare och ledare.⁷
- Arbeta för att samtliga ledare kontinuerligt genomgår kursen Trygga Möten eller motsvarande utbildning.
- Uppmuntra föreningar att begära utdrag ur polisregistret vid rekrytering av nya ledare⁸.
- Anta en likabehandlingsplan som utgår från den mall som Equmenia erbjuder.⁹

För anställda i Equmenia gäller att:

- Eftersträva att personalen ska återspegla den typen av mångfald som vi vill se i Equmenia i stort.

⁷ Här är en länk till kunskapsbanken

⁸ <https://polisen.se/Service/Belastningsregistret-begar-utdrag/belastningsregistret-ovrigt-arbete-barn/>. Att begära utdrag är belastningsregistret är både tillåtet och gratis.

⁹ Här är en länk till hemsidan där mallen finns.

- Verka för att könsfördelningen i stag, andra ideella grupper och på utbildningar som vi är med och driver ska vara så jämn som möjligt.
- Equmenia ska vara en arbetsplats där personers bedömning och bemötande av andra inte styrs av kön, hudfärg, kulturella uttryck, sexuell läggning, funktionsvariation, socioekonomisk status, ålder, könsidentitet och könsuttryck.
- Equmenia ska vara en arbetsplats fri från alla former av diskriminering och trakasserier.¹⁰
- Ingen i personalen ska diskrimineras för att vara föräldraledig, ha varit föräldraledig eller vill eller antas vilja vara föräldraledig.
- Vid större arrangemang särskilt ta hänsyn till representation och resursfördelning utifrån kön, hudfärg, kulturella uttryck och etnisk tillhörighet.
- All kommunikation ska syfta till att spegla en mångfald och inte befästa stereotypa normer. Trycksaker, filmer och annat material som produceras bör granskas utifrån ett jämställdhets- och jämlikhetsperspektiv.
- Aktivt ta till sig kunskap om jämställdhet och maktstrukturer samt hur dessa påverkar deltagare och ledare.¹¹
- Personalen ska kontinuerligt genomgå kursen Trygga Möten eller motsvarande utbildning.

¹⁰ Vi är styrda av svensk arbetslagsstiftning och diskrimineringslagstiftningen. För mer information: <http://www.do.se/>

¹¹ Här är en länk till kunskapsbanken

Alkohol, tobak och narkotika

I dagens samhälle är frågor om alkohol, tobak och narkotika någonting som en ungdomsorganisation måste förhålla sig. Equmenia har också en historia i nykterhetsrörelsen varför det är relevant för oss att visa en tydlig och konsekvent hållning.

Bruk av narkotika är olagligt och har stora sociala konsekvenser i det stora och i det lilla. I Equmenia finns många människor som har blivit påverkade mycket negativt av narkotikamissbruk. För att verka som ledare eller anställd i Equmenia är det viktigt att uppbära ett högt förtroende hos deltagare och deras anhöriga. Ett narkotikabruk skadar allvarligt det förtroendet. Att bruka narkotika innebär att du inte kan eller får verka som ledare eller anställd i Equmenia. Alla arrangemang och all verksamhet ska vara fritt från narkotika. Om en deltagare eller medlem brukar narkotika ska Equmenia stötta den i att avsluta sitt bruk.

För att skapa en välgrundad hållning beträffande alkohol är det viktigt med ett öppet samtal där olika åsikter och värderingar ryms. I dessa frågor finns en spänning mellan det privata ställningstagandet, den kristna tron och församlingens/föreningens oskrivna eller beslutade regler. Samtidigt ska det vara tydligt att Equmenia och lokala föreningar verkar för att unga får växa upp i alkohol- och narkotikafria miljöer, i ett samhälle fritt från missbruk.

Equmenias definition av alkoholfritt är produkter som innehåller mindre än 0,1 procent alkohol.

Tobak ger i första hand medicinska effekter medan de sociala effekterna är mindre. Därför har Equmenia valt att inte likställa tobak med alkohol och narkotika. Equmenia förbjuder ingen vuxen att använda tobak, men ingen ska heller i samband med Equmenias verksamhet påverkas att börja använda tobak. Därför bör Equmenias verksamhet vara fri från tobak. Den som brukar tobak bör göra det utom synhåll och utanför området där verksamhet pågår. Här åsyftas i första hand rökning men andra former av bruk av tobak kan även innefattas om ansvarig bedömer ett behov av det.

För hela Equmenia gäller att:

- Alla arrangemang Equmenia genomför ska vara fria från alkohol och narkotika.
- Verka för att alla arrangemang där Equmenia är medarrangör är fria från alkohol och narkotika.

Equmenias föreningar, ledare och medlemmar uppmuntras till att:

- Skapa dialog mellan deltagare, ledare, andra föreningar och myndigheter i syfte att begränsa användandet av alkohol och narkotika.¹²
- Forma en egen alkoholpolicy där föreningens hållning tydliggörs.
- Delta i arbeten med syfte att motverka alkoholkonsumtion bland barn och ungdomar.
- Arbeta för en tobaksfri miljö.

¹² Exempelvis genom att använda Equmenias metod Suntprat. <http://equmenia.se/suntprat/>

Ledare i Equmenia uppmuntras till att:

- Vara medveten om sin roll som förebild och ha en genomreflektad återhållsam syn på alkohol och tobak.
- Ge unga positiva erfarenheter av ett liv fritt från alkohol, narkotika och tobak.
- Under hela den tid ett arrangemang pågår helt avstå från alkohol och tobak. Detta gäller nationellt såväl som internationellt, även om det finns andra normer kring alkohol, narkotika och tobak.

För anställda i Equmenia gäller att:

- Arrangemang där Equmenia är medarrangör eller intressent verka för att de är fria från alkohol och narkotika.
- Delta i arbeten som motverkar att barn och ungdomar använder alkohol och narkotika.
- Medverka till att skapa alkoholfria miljöer.
- Ha resurser till hjälp för föreningar som vill arbeta med beroendefrågor.¹³
- Arbeta för en miljö fri från tobak, alkohol och narkotika.

¹³ Exempelvis genom att använda Equmenias metod Suntprat. <http://equmenia.se/suntprat/>